

MINISTERIET FOR
FAMILIE- OG
FORBRUGERANLIGGENDER

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender

7. juli 2006

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Ændret forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE om oprettelse af et EF-handlingsprogram inden for forbrugerbeskyttelsespolitik (2007-2013)

KOM (2006) 235 endelig

1. Resumé

Kommissionen har fremlagt et ændret forslag til oprettelse af et EF-handlingsprogram inden for forbrugerbeskyttelsespolitik, hvor Kommissionen har valgt at opdele det oprindelige forslag til et handlingsprogram for sundhed og forbrugerbeskyttelse i to selvstændige forslag for henholdsvis sundhed og forbrugerbeskyttelse. Det ændrede forslag til et handlingsprogram for forbrugerbeskyttelse opstiller en række målsætninger på området, ligesom det indeholder en liste over aktioner, hvorfra der ved fastsættelsen af det årlige arbejdsprogram vil blive udvalgt specifikke aktioner. Det foreslåede budget er på 156,8 mio. euro for 2007 – 2013.

2. Baggrund

Den 6. april 2005 vedtog Kommissionen et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om oprettelse af et EF-handlingsprogram for sundhed og forbrugerbeskyttelse 2007-2013, KOM(2005) 115. Den 13. april 2005 blev forslaget fremsendt til Europa-Parlamentet og Rådet.

Forslaget til et fælles handlingsprogram var på dagsordenen for rådsmødet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 3. juni 2005 med henblik på politisk drøftelse (åben debat), hvor drøftelsen var koncentreret om sundhedsdelen af forslaget. Forslaget har endvidere været præsenteret på rådsmødet (konkurrenceevne) den 6. juni 2005. Der blev fremlagt en fremskridtsrapport fra formandskabet på henholdsvis rådsmødet (konkurrenceevne) den 28.-29. november 2005 og rådsmødet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 8.-9. december 2005, samt på Rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. – 30. maj 2006.

Den 14. februar 2006 vedtog Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg sin udtalelse om Kommissionens forslag (CESE 230/2006), og den 16. februar 2006 vedtog Regionsudvalget sin

udtalelse (CdR 149/2005). Den 30. juni 2005 foreslog Europa-Parlamentets Formandskonference at opdele Kommissionens forslag og at overdrage teksten til både Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerbeskyttelse og Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse med henblik på udarbejdelse af to adskilte betænkninger. Europa-Parlamentet bekræftede opdelingen af programmet ved sin førstebehandling. Det vedtog den 23. marts 2006 54 ændringsforslag vedrørende et program for forbrugerbeskyttelse.

Kommissionen har på baggrund heraf, og efter tilpasning som følge af aftalen om finansieringsrammen for 2007 – 2013 af 17. maj 2006, fremsat et ændret forslag til oprettelse af et EF-handlingsprogram inden for forbrugerbeskyttelsespolitik (2007-2013), KOM(2006) 235. Formandskabet fremlagde en fremskridtsrapport herom på rådsmødet (konkurrenceevne) den 29.-30. maj 2006.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 153 om forbrugerbeskyttelse i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og skal vedtages af Rådet med kvalificeret flertal i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet efter proceduren i artikel 251.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at målene for den indsats, der skal gøres inden for forbrugerbeskyttelse, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på grund af de berørte områders tværnationale karakter og derfor bedre kan gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. Fællesskabets indsats kan således være mere effektiv end nationale aktioner alene, når det drejer sig om at beskytte borgernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, anfører Kommissionen, at afgørelsen ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

Efter regeringens opfattelse vil forslaget kunne medvirke til at fremme og styrke samarbejdet om programmets målsætninger og aktioner. Regeringen finder, at nærhedsprincippet er respekteret.

5. Formål og indhold

Målsætninger og aktioner

Programmet skal supplere, støtte og overvåge medlemsstaternes politikker og bidrage til beskyttelse af forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser samt til at fremme deres ret til information, uddannelse og til at organisere sig med henblik på at beskytte deres interesser.

Det overordnede mål forfølges gennem følgende målsætninger, der opfyldes ved hjælp af de aktioner og støtteforanstaltninger, der er fastsat i afgørelsens bilag 1:

a) At sikre et højt niveau for forbrugerbeskyttelse, herunder gennem et bedre vidensgrundlag, en bedre høring og en bedre repræsentation af forbrugernes interesser.

b) At sikre en effektiv anvendelse af forbrugerbeskyttelsesreglerne, herunder gennem øget retshåndhævende samarbejde, information, uddannelse og klageadgang.

Målsætningerne foreslås gennemført med følgende virkemidler:

Målsætning 1:

- Indsamling, udveksling og analyse af data og oplysninger, der kan give et evidensgrundlag for udviklingen af forbrugerpolitikken og for integrationen af forbrugernes interesser i andre fællesskabspolitikker
- Indsamling, udveksling og analyse af data og oplysninger og udvikling af vurderingsredskaber, der kan give et videnskabeligt evidensgrundlag vedrørende sikre forbrugsvarer og tjenesteydelser, herunder forbrugeres eksponering for kemiske stoffer, der afgives af produkter, risici og skader i forbindelse med specifikke forbrugsvarer og tjenesteydelser samt teknisk analyse af advarselsmeddelelser
- Støtte til videnskabelig rådgivning og risikovurdering, herunder de opgaver, der påhviler de uafhængige videnskabelige komitéer, som er oprettet ved Kommissionens afgørelse 2004/210/EF om oprettelse af videnskabelige komitéer inden for forbrugersikkerhed, folkesundhed og miljø
- Udarbejdelse af initiativer til lovgivning og andre former for regulering og fremme af selvregulering.
- Finansiell støtte til driften af europæiske forbrugerorganisationer.
- Finansiell støtte til driften af europæiske forbrugerorganisationer, som repræsenterer forbrugernes interesser i forbindelse med udviklingen af standarder for varer og tjenesteydelser på fællesskabsplan.
- Kapacitetsopbygning for regionale, nationale og europæiske forbrugerorganisationer, herunder gennem uddannelse af personale, særlig i forbrugerorganisationer i de medlemsstater, der har tiltrådt Den Europæiske Union siden 1. maj 2004.

Målsætning 2:

- Aktioner med henblik på forbedring af den effektive anvendelse af Fællesskabets lovgivning om forbrugerbeskyttelse, særlig direktiv 2001/95/EF om produktsikkerhed i almindelighed og forordning (EF) nr. 2006/2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse.
- Juridisk og teknisk ekspertise, herunder undersøgelser, med henblik på overvågning og vurdering af medlemsstaternes gennemførelse og håndhævelse af lovgivningen om forbrugerbeskyttelse, navnlig direktiv 2005/29/EF om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne og forordning (EF) nr. 2006/2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse, og af nationale forbrugerpolitikker. Dette omfatter også udvikling og vedligeholdelse af offentligt og let tilgængelige databaser med oplysninger om gennemførelsen af Fællesskabets lovgivning om forbrugerbeskyttelse.
- Aktioner for information, rådgivning og klageadgang.
- Aktioner for forbrugeruddannelse.

Gennemførelsen af programmet

Ifølge forslaget bør man i forbindelse med programmets gennemførelse forsøge at fremme samarbejdet med tredjelande, der ikke deltager i programmet, idet der tages hensyn til relevante aftaler mellem disse tredjelande og Fællesskabet.

For så vidt angår gennemførelsen af programmet kan der ifølge forslaget ydes støtte således:

- 50 % af udgifterne til aktioner finansieret i fællesskab af Kommissionen og en eller flere medlemsstater, eller af Fællesskabet og de kompetente myndigheder i de tredjelande, der deltager i medfør af artikel 10, undtagen i tilfælde af særlig stor nytteværdi, hvor fællesskabets bidrag ikke må overstige 70 %.
  - 85 % af udgifterne til aktioner med henblik på oprettelse af en mastergrad i forbrugeranliggender.
  - 50 % af udgifterne til driften af europæiske forbrugerorganisationer.
  - 95 % af udgifterne til driften af europæiske forbrugerorganisationer, som repræsenterer forbrugernes interesser i forbindelse med udviklingen af standarder for varer og tjenesteydelser på fællesskabsplan.

Forslaget indeholder til forskel fra det oprindelige forslag ikke længere mulighed for at støtte specifikke projekter. Som noget nyt kan der ydes støtte til oprettelse af en mastergrad i forbrugeranliggender, samt stipendier og rejse- og opholdsudgifter for lærere og studerende.

Kommissionen bistås af et udvalg og skal ved sin gennemførelse af programmet anvende forvaltningsproceduren ifølge Rådets afgørelse 468 fra 1999 om procedurer for udøvelse af gennemførelseskompetencer, der er henlagt til Kommissionen, ved udarbejdelse af et årligt arbejdsprogram til gennemførelse af programmet, hvori der fastsættes:

- prioriteringer og aktioner, som skal gennemføres, herunder tildelingen af finansielle ressourcer
- udvælgelses- og tildelingskriterier og kriterier for, hvor stor en procentdel Fællesskabets finansielle bidrag kan udgøre
- anvendelsen af engangsbetalt og faste støttesatser
- tidsplanen for udbud, de fælles aktioner og indkaldelserne af forslag.

Endvidere skal de nærmere bestemmelser, herunder udvælgelses- og tildelingskriterier, for gennemførelse af aktionerne vedtages med bistand fra ovennævnte udvalg.

Ifølge forslaget vedtager Kommissionen alle andre nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne afgørelse og udvalget underrettes herom.

Tredjelandes deltagelse samt overvågning, evaluering og resultatformidling

EFTA/EØS lande og andre tredjelande, særligt lande indenfor EU's naboskabspolitik, samt ansøgerlande og de vestlige Balkan-lande kan deltage i programmet på de vilkår, der er fastlagt i de respektive aftaler, der er indgået med disse lande om deltagelse i fællesskabsprogrammer.

Kommissionen skal i tæt samarbejde med medlemsstaterne overvåge implementeringen af programmet og skal rapportere herom til udvalget samt holde Rådet og Europa-Parlamentet informeret.

Kommissionen skal sikre, at programmet evalueres tre år efter dets igangsættelse og igen ved dets afslutning. Resultatet skal meddeles Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt Regionsudvalget. Resultater af aktioner under dette program skal af Kommissionen gøres offentligt tilgængelige.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Den 30. juni 2005 foreslog Europa-Parlamentets Formandskonference at opdele Kommissionens forslag og at overdrage teksten til både Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerbeskyttelse og Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse med henblik på udarbejdelse af to adskilte betænkninger. Europa-Parlamentet bekræftede opdelingen af programmet ved sin førstebehandling. Det vedtog den 23. marts 2006 54 ændringsforslag vedrørende et program for forbrugerbeskyttelse.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget påvirker ikke gældende dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Der lægges op til et budget på 156,8 mio. euro. Forslaget indebærer ikke nationale merudgifter.

Overordnet vurderes det, at forslaget vil kunne bidrage positivt til forbrugerbeskyttelsesniveauet i Danmark og i Fællesskabet som helhed.

Programmet vil bl.a. medføre en styrket indsats for at opbygge en vidensbase, der kan tjene som et vigtigt og effektivt redskab ved prioriteringen i den EU-forbrugerpolitiske indsats med henblik på at fokusere forbrugerpolitikken for at opnå størst mulig effekt på markeder, hvor der er identificeret problemer.

9. Høring

Forslaget er sendt i høring i EU-specialudvalget for Forbrugerbeskyttelse med frist den 14. august 2006.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Generelt kan regeringen tilslutte sig, at indsatsen for forbrugerbeskyttelse fortsættes i overensstemmelse med Traktatens forudsætninger herom, og at dette hensigtsmæssigt kan ske i form af et handlingsprogram.

Regeringen kan tilslutte sig opdelingen af det oprindelige forslag til et fælles sundheds- og forbrugerhandlingsprogram i to separate forslag.

Regeringen kan generelt tilslutte sig programmets målsætninger, aktioner og indsatsområder.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På det seneste møde i rådsarbejdsgruppen den 14. juni 2006 blev der udvekslet foreløbige synspunkter, da de enkelte lande forbeholdt sig deres endelige stillingtagen, indtil de nationale sprogversioner af forslaget forelå. Der er opbakning fra de øvrige medlemsstater til opdelingen af det fælles handlingsprogram i to selvstændige programmer. I øvrigt er der generelt opbakning til de overordnede målsætninger på forbrugerområdet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt til orientering for Folketingets Europaudvalg i forbindelse med rådsmødet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 2.-3. juni 2005. Grundnotat er fremsendt den 29. juni 2005. I forbindelse med rådsmødet (konkurrenceevne) den 28.-29. november 2005 blev sagen på ny forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering.